

Sygnatura akt I C 239/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Beata Glazar

Protokolant:Magdalena Szlachtowicz

po rozpoznaniu 20 maja 2014 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa

(...)w W.

przeciwko S. S., G. Z., H. H.

o zapłatę

wobec sprzeciwu pozwanego H. H. od nakazu zapłaty z 2.01.2014 r., sygn.. akt INc 89/13, na skutek którego nakaz ten w stosunku do tego pozwanego stracił moc w całości

I. zasądza od pozwanego H. H., zobowiązanego solidarnie zS. S.

i G. Z.kwotę 350.000 zł. (trzysta pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od 27.09.2013 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanemu H. H.prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do udziału w wysokości 5/100 współwłasności zabudowanej nieruchomości położonej w B.przy ul. (...)o powierzchni 0,2157 ha, dla której Sąd Rejonowy w J.X Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych w K.prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

II. zasądza od pozwanego H. H., na rzecz powoda (...)z siedzibą we W.kwotę 24.717 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 7200 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, przy czym co do kwoty 11.592 zł. odpowiedzialność pozwanego jest solidarna z pozwanymi S. S.i G. Z..

Sygn. akt I C 239/14

UZASADNIENIE

Powód (...)złożył 1 października 2013 roku do Sądu Okręgowego w J.pozew, wnosząc o rozpoznanie sprawy w trybie nakazowym. Powód zażądał zasądzenia na swoją rzecz od zobowiązanych solidarnie pozwanych S. S., G. Z.i H. H.kwoty 350 000 zł., z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł o ograniczenie odpowiedzialności pozwanych do ich udziałów we wśwłasności nieruchomości położonej w B.dla której Sąd Rejonowy w J.prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), wobec S. S.do wysokości 45/100 udziału, względem G. Z.do wartości 45/100 udziału i odnośnie H. H.do wysokości 5/100 udziału.

Uzasadniając swoje roszczenie powód podniósł, że 23 czerwca 2010 roku nabył od banku (...) S.A., na podstawie umowy przelewu wierzytelności, wierzytelność wobec pozwanych S. S.i G. Z.wynikającą z umowy o dewizowy kredyt obrotowy jaką S. S.i G. Z.zawarli z bankiem (...) S.A.

Pozwany H. H. złożył 28 stycznia 2014 r., sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego 2 stycznia 2014 r., w postępowaniu upominawczym, wnosząc o odrzucenie, względnie o oddalenie pozwu.

H. H. podniósł, że sprawa wierzytelności wynikającej z kredytu zaciągniętego przez pozwanych S. S. i G. Z. 16 maja 2002 r., w (...) S.A., przeniesionej na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 23 czerwca 2010 r., na stronę powodową została już prawomocnie rozstrzygnięta przez Sąd Okręgowy w J., w postępowaniu o sygn. akt I C 1802/08 z powództwa kredytodawcy. H. H. zgłosił ponadto zarzut przedawnienia roszczenia powołując się na treść art. 118 k.c., oraz zarzut braku legitymacji bierniej w sprawie ponieważ nie był stroną w/w umowy kredytu.

Powód odnosząc się w piśmie złożonym 11 marca 2014 r., do sprzeciwu H. H. podtrzymał swoje stanowisko zgłoszone w pozwie wskazując, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. W ocenie powoda przedmiotowa sprawa nie została jeszcze prawomocnie rozstrzygnięta. Powód stwierdził ponadto, że legitymacja bierna H. H. wynika z tego, że jest względem strony powodowej dłużnikiem rzeczowym jako współwłaściciel nieruchomości położonej w B..

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

S. S. i G. Z. zawarli 16 maja 2002 r., z (...) S.A., umowę o dewizowy kredyt obrotowy nr (...). Na podstawie zawartej umowy kredytu bank (...) S.A., udzielił S. S. i G. Z. dewizowy kredyt obrotowy w wysokości 136 000 euro. Wierzytelność ta została zabezpieczona poprzez ustanowienie przez S. S. i G. Z. hipoteki kaucyjnej w wysokości 550 000 zł., na nieruchomości zabudowanej w B. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w J. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

(dowód: umowa o dewizowy kredyt obrotowy nr (...) k. 11-20, odpis księgi wieczystej k. 45-56, wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda k. 57)

23 czerwca 2010 r., (...) S.A., zawarł z Prokurą Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym umowę sprzedaży wierzytelności. Na mocy w/w umowy powód nabył od (...) S.A., wierzytelność względem S. S. i G. Z..

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z 23 czerwca 2010 r., k. 21-41, wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda k. 57)

Powód w pismach z 22 sierpnia 2013 r., wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 927 637,59 zł. Na dzień 25 września 2013 r., wierzytelność powoda w stosunku do pozwanych wynosiła 932 224,51 zł.

(dowód: wezwania do zapłaty k. 58-63, potwierdzenie nadania k. 64-65, wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda k. 57)

H. H. jest współwłaścicielem nieruchomości zabudowanej położonej w B. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w J. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Udział H. H. w w/w nieruchomości wynosi 5/100. Udziały S. S. i G. Z. wynoszą po 45/100.

(dowód: odpis księgi wieczystej k. 44-56)

Sąd Okręgowy w J. wydał 10 lipca 2008 r., w sprawie pod sygn. akt I Nc 17/08 nakaz zapłaty, nakazując A. W. aby zapłacił na rzecz (...) S.A., kwotę 550 000 zł., zastrzegając pozwanemu prawo do powoływania się w toku egzekucji zasądzonego roszczenia na ograniczenie jego odpowiedzialności do wartości 10/100 udziału w prawie współużytkowania wieczystego w nieruchomości położonej w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w J. prowadzi Księgę Wieczystą nr (...). 14 stycznia 2009 r., Sąd Okręgowy w J. wydał wyrok w sprawie pod sygn. akt I C 1802/08. Sąd Okręgowy utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w J. z dnia 10 lipca 2008 r., sygn. akt I Nc 17/08. A. W. złożył 27 lutego 2009 r., apelację od wyroku Sądu Okręgowego w J.. Sąd Apelacyjny w wyroku z 23 czerwca 2009 r., oddalił apelację A. W.. 8 października 2009 r., A. W. złożył do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 22 kwietnia 2010 r., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(dowód: akta sprawy I C 1802/08 k. 99, 143, 154-155, 195, 226)

Sąd zważył, co następuje:

Powód wywodził swoje żądanie z treści art. 65 ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r., o księgach wieczystych i hipotece zgodnie z którym w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Roszczenia powoda wynikały z umowy sprzedaży wierzytelności z 23 czerwca 2010 r., zawartej z (...) S.A., i umowy o dewizowy kredyt obrotowy jaką S. S.i G. Z.zawarli z bankiem (...) S.A.Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności powód nabył wierzytelności przysługujące (...) S.A.,z tytułu umowy o dewizowy kredyt obrotowy w stosunku do pozwanych.

Pozwani poza H. H.mimo prawidłowego wezwania nie brali udziału w postępowaniu. H. H.wnosił o oddalenie powództwa podnosząc, że sprawa wierzytelności wynikającej z kredytu zaciągniętego przez pozwanych S. S.i G. Z.16 maja 2002 r., w (...) S.A., przeniesionej na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 23 czerwca 2010 r., na stronę powodową została już prawomocnie rozstrzygnięta przez Sąd Okręgowy w J., w postępowaniu o sygn. akt I C 1802/08 z powództwa kredytodawcy. H. H.zgłosił ponadto zarzut przedawnienia roszczenia powołując się na treść art. 118 k.c., oraz zarzut braku legitymacji biernej w sprawie ponieważ nie był stroną w/w umowy kredytu.

Strona powodowa wykazała, że S. S.i G. Z.zawarli 16 maja 2002 r., z (...) S.A., umowę o dewizowy kredyt obrotowy nr (...). Na podstawie paragrafu 3.01 ust. 1 zawartej umowy kredytu bank (...)S.A., udzielił S. S.i G. Z.dewizowy kredyt obrotowy w wysokości 136 000 euro. Wierzytelność ta została na mocy paragrafu 4.01 ust. 2 pkt 2 zabezpieczona hipoteką kaucyjną na nieruchomości zabudowanej w B.przy ul. (...)w wysokości 550 000 zł., ustanowioną przez S. S.i G. Z.. Powód wykazał również, że na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z 23 czerwca 2010 r., nabył od (...) S.A., wierzytelność przysługującą wobec pozwanych (dział 2 ust. 2.1). Zaznaczenia wymaga, że umowa cesji wierzytelności dla swojej ważności nie wymaga formy pisemnej. Fakt zawarcia umów przelewu wierzytelności stwierdzony został dokumentami w postaci pisma z 23 czerwca 2010 r. (k. 21-41).

W świetle art. 65 ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r., o księgach wieczystych i hipotece należy uznać, że wierzyciel hipoteczny jest uprawniony do zaspokojenia się z obciążonej nieruchomości bez względu na to, kto stał się jej właścicielem po obciążeniu hipoteką. Zmiana właściciela lub współwłaściciela nieruchomości obciążonej w wyniku czynności prawnej pozostaje bez wpływu na dalsze istnienie hipoteki ponieważ każdy kolejny właściciel staje się z mocy prawa dłużnikiem hipotecznym. Nie ulega wątpliwości, że hipoteką została obciążona cała nieruchomość położona w B.przy ul. (...)o łącznej powierzchni o, 2157 ha., dla której Sąd Rejonowy w J.prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). W dziale IV księgi wieczystej w/w nieruchomości wpisano hipotekę dla zabezpieczenia przyszłych roszczeń z umowy kredytowej zawartej 15 maja 2002 r., pomiędzy S. S.i G. Z.a (...) S.A.Od daty ustanowienia tej hipoteki każdy kolejny właściciel lub współwłaściciel stawać się miał dłużnikiem hipotecznym banku. Niewątpliwie powód wykazał w niniejszym postępowaniu, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności z bankiem (...) S.A., nabył przedmiotową wierzytelność i dlatego wystąpił przeciwko dłużnikom o zapłatę jedynie kwoty 350 000 zł.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany H. H.podniósł, że nie był stroną umowy kredytu zawartej 16 maja 2002 r., pomiędzy S. S.i G. Z.a (...) S.A.Sąd przyznaje, że H. H.nie był stroną w/w umowy o kredyt obrotowy. Należy jednak zauważyć, że H. H.jest dłużnikiem rzeczowym względem powoda z uwagi na fakt, że nabył współwłasność nieruchomości położonej w B.przy ul. (...)w udziale 5/100, w związku z powyższym przejął zobowiązania hipoteczne. Ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynika, że dłużnicy osobiście powoda tj. S. S.i G. Z.nie spłacali kredytu zgodnie z zawartą umową zabezpieczoną hipoteką. Wynika z tego, że dłużnicy osobiście powoda nie wykonali zobowiązania. Sąd Najwyższy w wyroku z 25 sierpnia 2004 r., (IV CK 606/03) stwierdził, że sens hipoteki polega na tym, aby w sytuacji nieuzyskania zaspokojenia od dłużnika osobistego wierzyciel mógł uzyskać zaspokojenie od dłużnika rzeczowego - do wysokości hipoteki - pomimo tego, że żaden stosunek obligacyjny pomiędzy nimi nie istnieje. Jeżeli zatem zobowiązany osobiście nie wykonuje należnego świadczenia pieniężnego, wierzyciel może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, przedtem jednak musi uzyskać przeciwko niemu tytuł wykonawczy.

Pozwany H. H.wskazywał, że nie istnieje stosunek prawny łączący go z powodem. Sąd przyznaje w tym zakresie rację pozwanemu, jednakże jego odpowiedzialność wynika z tego, że na nieruchomości została ustanowiona hipoteka.

Należy wskazać, że w/w nieruchomości (w udziale 5/100) z obciążającą ją hipoteką na podstawie umowy z 2007 r., została nabyta przez H. H.. Na podstawie tej umowy stał się on dłużnikiem rzeczowym wierzyciela wskazanego w zapisie hipoteki, a co za tym idzie na podstawie przelewu wierzytelności stał się dłużnikiem powoda w niniejszej sprawie. Biorąc pod uwagę brak możliwości uzyskania zaspokojenia z majątku S. S.i G. Z. powód mógł zasadnie żądać od H. H. zaspokojenia swojej wierzytelności hipotecznej w wysokości wskazanej w pozwie wraz z wyraźnie określonymi należnościami ubocznymi, zatem co do samej zasady powództwo było słuszne.

H. H. w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniósł, że między stronami zachodzi powaga rzeczy osądzonej ponieważ wcześniej Sąd Okręgowy w J. w postępowaniu o sygn. akt I C 1802/08 orzekał w sprawie wierzytelności wynikającej z kredytu zaciągniętego przez pozwanych S. S.i G. Z. 16 maja 2002 r., w (...) S.A. Należy zwrócić uwagę, że Sąd wydał w tej kwestii postanowienie z 21 marca 2014 r., na mocy którego oddalono zarzut pozwanego H. H. dotyczący tożsamości przedmiotu sporu ze sprawą która została już prawomocnie osądzona. Pozwany nie wnosił zażalenia na w/w postanowienie.

Ostatnim zarzutem H. H. był zarzut przedawnienia roszczenia powoda. H. H. powołał się na treść art. 118 k.c. Sąd nie przychylił się do twierdzeń H. H.. W ocenie Sądu kwestię przedawnienia roszczeń powoda względem H. H. należy rozpatrywać w kontekście przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Przepisy tej ustawy stanowią *lex specialis* w stosunku do przepisów o terminach przedawnienia zawartych w kodeksie cywilnym. Zgodnie z art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne. Artykuł 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece pozostaje w związku z art. 69 w/w ustawy, zgodnie z którym hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

W pozwie o zapłatę powód wniósł o zasądzenie od H. H. na swoją rzecz jedynie kwoty 350 000 zł. (li tylko jako należności głównej), wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności H. H. do 5/100 udziału we własności nieruchomości położonej w B. przy ul. (...). Sąd przychylił się do żądania powoda uznając, że w związku z tym, że dłużnicy hipoteczni odpowiadają solidarnie powód miał prawo żądać zasądzenia na jego rzecz od pozwanych kwoty w częściach wybranych przez niego (por. Wyrok SA we Wrocławiu z dnia 6 września 2007 r., sygn. akt I ACa 769/07). W ocenie Sądu ograniczenie roszczeń powoda w stosunku do H. H. do wartości 5/100 udziału we własności nieruchomości jest uzasadnione.

Konkludując, zarzuty zgłoszone przez pozwanego 28 stycznia 2014 r., w sprzeciwie od nakazu zapłaty okazały się nieuzasadnione. W związku z powyższymi okolicznościami Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O odsetkach Sąd orzekła na podstawie art. 481 k.c. Pozwany wezwaniem z 22.08.2014 r. został wezwany do zapłaty należności do 5.09.2013 r. (k.58), które otrzymał. Nie spełnił jednak świadczenia. A zatem powód mógł żądać odsetek ustawowych od 27.09.2013 r., tj. od daty wniesienia pozwu (nadania pozwu w urzędzie pocztowym).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwany H. H. przegrał proces w całości, zatem zobowiązany jest do zwrotu kosztów postępowania stronie wygrywającej proces. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego H. H. na rzecz powoda kwotę 24 717 zł. Na zasądzoną kwotę złożyły się: uiszczona opłata od pozwu 17.500 zł., kwota 7 200 zł., określona na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Kwota 24 717 zł., obejmuje także opłatę skarbową od pełnomocnictwa wynoszącą 17 zł. Do wysokości 11 592 zł., odpowiedzialność H. H. z tytułu zwrotu powodowi kosztów procesu jest solidarna z pozwanymi S. S.i G. Z.. Na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych od pozwu w postępowaniu upominawczym pobiera się czwartą część opłaty. W niniejszym postępowaniu opłata od pozwu wynosiła 17 500 zł., jej czwarta część stanowi kwotę 4 375 zł. Do kwoty tej należy doliczyć koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 7 200 zł., i koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa

w wysokości 17 zł. Kwota 11 592 zł., została określona w nakazie zapłaty z 2 stycznia 2014 r., jako zwrot kosztów procesu- względem powoda. Należy zauważyć, że pozwani S. S. i G. Z.nie wnosili sprzeciwu od nakazu zapłaty zatem ich odpowiedzialność ogranicza się do tej kwoty. Pozwany H. H.wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty dlatego Sąd pobrał od powoda pełną opłatę od pozwu, w związku z koniecznością przeprowadzenia procesu.

Z uwagi na powyższe okoliczności H. H.powinien zwrócić powodowi koszty procesu obejmujące pełną opłatę od pozwu z zastrzeżeniem solidarności H. H.wraz z S. S.i G. Z.do kwoty 11 592 zł., dlatego Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku.